

Women's Voices

Connecting to the Land

- Rachel: To my Land, Oh my Land
- Leah Goldberg: Trees
- Agi Misol: Map of Budapest

Reading Torah

- Yehudit Kafri – Bereshit (In the Beginning)
- Shulamit Chava Halevi - Rachel
- Tchiya Bat Oren - Eve

Speaking Up

- Dahlia Ravikovitch - You do not Kill A Baby Twice
- Hamutal Bar Yosef - Falastine
- Ayat Abu Shamiess – If I was A Jewish Mother

Traitor

Rachel Bluwstein

1890- 1931

To My Land

I have not sung you, my country,
not brought glory to your name
with the great deeds of a hero
or the spoils a battle yields.
But on the shores of the Jordan
my hands have planted a tree,
and my feet have made a pathway
through your fields.
Modest are the gifts I bring you.
I know this, mother.
Modest, I know, the offerings
of your daughter:
Only an outburst of song
on a day when the light flares up,
only a silent tear
for your poverty.

© 1994, Jean Shapiro Cantu. Translation: Robert Friend

אֶל אֶרֶץ
לֹא שָׂרַתִּי לָךְ, אֶרֶץ,
וְלֹא פָאֲרַתִּי שְׂמֵךְ
בְּעֲלִילוֹת גְּבוּרָה,
בְּשָׁלַל קִרְבוֹת;
רַק עֵץ – יְדִי נָטְעוּ
חֹפֵי יַרְדֵּן שׁוֹקֵטִים.
רַק שְׁבִיל – כְּבָשׁוּ רַגְלֵי
עַל פְּנֵי שְׂדוֹת.
אֲכֹן דָּלָה מְאֹד –
יְדַעְתִּי זֹאת, הָאֵם,
אֲכֹן דָּלָה מְאֹד
מִנְחַת בְּתוּךְ;
רַק קוֹל תְּרוּעַת הַגִּיל
בְּיוֹם יְגַה הָאוֹר,
רַק בְּכִי בְּמִסְתָּרִים
עָלֵי עֵינַיךְ.

תל-אביב, תרפ"ו

O, My Land

Rachel

O my land, my parent,
Why is your landscape so blighted and gloomy?
The memory of a step-motherland
Imperceptibly creeps into the heart
Upon the hillside – the sprightly fir tree,
On the plain – the ancient oak,
On the slopes, on the shores of the stream,
The birch maidens in their Shabbat garb;
The arm of the sun is too short to cast
Its fiery lance into the heart of the forest,
A whole day in the abode of the pines
Scented darkness and a dream.
O my mother! Surely we yearn for you,
Surely we will claim your abuse from God –
And as in former times, you will again spread fragrance and shade over those stricken
by your noontime heat.

הוי, ארצי

רחל

הוי, ארצי, הורתי, מדוע
כה שדוף נופך ועצב?
זיכרונה של ארץ חורגת
בלי משים עולה על הלב:

על גבעה – פרחחי אשוח,
במישור – ישישי אלון,
במורד, על חופי הפלג,
בנות לבנה בכסות שבתון;

יד השמש תקצר מתקוע
בלב היער רומח אדום,
יום תמים במשכן בני אורן
אפלה ריחנית וחלום.

הוי, אמי! הן נחלה עליך,
הן נתבע עלבונך מאל –
על מכי צהריך כקדם
עוד תרעיפי ניהוח וצל.

Trees

Lea Goldberg

Here I will not hear the voice of the cuckoo.
Here the tree will not wear a cape of snow.
But it is here in the shade of these pines
my whole childhood reawakens.
The chime of the needles: Once upon a time
I called the snow-space homeland,
and the green ice at the river's edge -
was the poem's grammar in a foreign place.
Perhaps only migrating birds know -
suspended between earth and sky -
the heartache of two homelands.
With you I was transplanted twice,
with you, pine trees, I grew -
roots in two disparate landscapes.

Translation: Rachel Tzvia Back

ארן / לאה גולדברג

פֶּאן לֹא אֲשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
פֶּאן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מִצְנָפֶת שְׁלֵג,
אָבֵל בְּצֵל הָאֲרְנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלֻדוֹתַי שְׁקֵמָה לְתַחֲיָה.

צִלְצוֹל הַמְּחַטִּים: הִיָּה הִיָּה —
אֶקְרָא מוֹלְדֹת לְמַרְחֵב הַשְּׁלֵג,
לְקַרְח יִרְקַרְק כּוֹבֵל הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֲרֵץ נְכַרְיָה.

אוֹלֵי רַק צְפָרִי-מִסַּע יוֹדְעוֹת —
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בֵּין אֲרֶץ וְשָׁמַיִם —
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

אֶתְכֶם אֲנִי נֹשֶׁתְלֵתִי פַעַמִּים,
אֶתְכֶם אֲנִי צְמַחְתִּי, אֲרְנִים,
וְשָׁרְשֵׁי בְּשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

Map of Budapest Agi Mishol

Poring over the map of Budapest:
On the left of the blue
Duna
Is Buda
On the right is Pest.
I ponder how, were it not for
My wanderings from there to
Remez, twenty five in Gedera
I would be stretched out there
Now
At Filer thirty, for example
On a hunched evening like this one
Alongside a penultimate cat
Describing lovers with names like
Bela or Janosh

מפת בודפשט

אגי משעול

גוֹהֶרֶת על מפת בוד־פֶּשֶׁט:
משמאל לְכַחַל
של הדוֹנָה
בוּדָה
ומימין לה פֶּשֶׁט
וחושבת איך לולא
טלטלתי משם לְרִמְזוֹ עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ
בגדרה
הייתי שְׂרוּעָה שֵׁם
כעת
בפִּילֶר שלושים למשל
בערב גִּבֵּן כמו זה
לצד חתול מלעילי
מפְרֻטֶת אהובים ששם
בְּלָה או יְנוֹשׁ

RACHEL

Shulamith Hava Halevi

It wasn't enough for you,
Beautiful and beloved, more than the mother of sons,
You refused to rejoice.

When He opened your womb you said to God, it is not enough.
You did not look at your infant in wonder: See the fairest of sons
You are not enough, you told him, and you decreed his name – Joseph
With that, you decreed that you would die
And he would be an orphan!

Desire is nestled in your womb
You buy mandrakes in exchange for nights of loneliness
Wailing over sons that will not be
Embroidering little coats with wormwood blossoms
Nobody understood the gushing mourning
Nobody wept
For you.

It was not enough for you
To be his beloved
You died in the fullness of your beauty in the midst of the journey
With all your lust in your womb.
Stop crying
There is nobody here
You will wake alone
At the end of days your sister will awaken
On the right side of your husband.

רוקמת מעילים קטנים בפרחי לענה
איש לא הבין את האבלות המפכה
איש לא בכה אתך.
לא די היה לך
להיות אהובתו
מתת באמצע יופיך באמצע הדרך
כל תאוותך ברחמך.

מנעי קולך
אין איש
את תקיצי לבדך
אחותך תקום לקץ הימין
בימין בעלך.

רחל
שולמית חוה הלוי
לא די היה לך,
יפה ואהובה מאם הבנים
מיאנת לשמוח.

כשפתח רחמך אמרת לאל לא די
בתינוקך לא הבטת משתאה: ראו היפה בבנים
לא די בכך אמרת לו וחרצת שמו – יוסף
חרצת את מותך
את יתמותו.

היצר מקנן ברחמך
קונה דודאים חלף לילות של בדידות

מקוננת על בנים שלא יהיו

FINALLY SHE SPEAKS

Tehiya Bat Oren

I am Mother Eve
I am my mother
I am a rib of your rib, you are a rib of mine

How they confused that which stood between us

I did not extinguish the candle of the world
Nor will I light Shabbat candles to atone
I did not entice the man You gave me
Who, just like the woman You gave him, preferred knowledge
Over painless nakedness

How they confused our love

The curse turned into a blessing
(as if the blessed God – didn't know)
My desire is to my man, He decreed,
To whom else?
He will rule over me, He sought to curse
But instead blessed my soft man
That he should not fear to know –
How they confused our knowledge!

היא סוף סוף מדברת
תחיה בת אורן
אני חוה אמנו
אני אמי
אני צלע מצלעך ואתה צלע מצלעי
איך הם בלבלו את שעמד בינינו
לא כיביתי נרו של עולם
ולא אדליק נרות שבת לכפר
לא פתיתי את האיש שנתת עמדי
שביכר את הדעת, כאישה שנתת עמדו
על פני מערומים חסרי מכאוב.
איך הם בלבלו את אהבתנו
והקללה הייתה לברכה
(כמו אלוהים- הטוב לא ידע)
אל אישי תשוקתי, הוא פסק
אלא אל מי?
והוא ימשול בי, ביקש לקלל
ונמצא מברך את אישי הרך
לבל יפחד לדעת –

איך הם בלבלו את דעתנו!

In the Beginning/ Yehudit Kafri

Through our dim beginnings
This story trickles down:
A father
His son
And the knife.
How did it happen?
And where was Sarai?
How could she trust?
Such a tyrannical God
Who would defend at the last moment?
Why did she not cry out?
Earlier?
When he had just saddled the donkey
And loaded the wood;
Do Not Raise your hand
at the lad?
Why did she not stop him midway
whispering through clenched lips:
"You will not pass this way
As long as I am alive!"
Not this child
The one we have waited for a hundred
years
Not the child
Of our soul.
Not the child
(Who is in the core of our being.)

בראשית / יהודית כפרי

בְּרֵאשִׁיּוֹת הַעֲמוּמוֹת שְׁלָנוּ
מִחֲלָחֵל הַסִּפּוּר הַזֶּה:
אָב
בֶּנוּ
וְהַמַּאֲכָלִת.
אִיךָ זֶה קָרָה?
וְאִיפֹה הִיְתָה שָׂרַי?
אִיךָ הִיא יְכַלֶּה לְסַמֵּךְ
עַל אֵל כָּל כֹּף עָרִיץ
שְׂיִגֵן בְּרִגַע הָאֲחֵרוֹן?
לָמָּה הִיא לֹא צָעָקָה
עוֹד קִדְמָה,
כְּשֶׁרָק רַתֵּם אֶת הַחֲמוֹר
וְהַעֲמִיס אֶת הָעֵצִים:
אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ
אֵל הַיֶּלֶד!?
לָמָּה הִיא לֹא נִעְמְדָה
בְּאַמְצַע הַדְּרֹךְ
וְלִחְשָׂה מִבְּעַד לְשִׁפְתֵימָה חֲשׂוּקוֹת:
לֹא תַעֲבֹר בְּדְרֹךְ הַזֶּה
כָּל עוֹד אֲנִי חַיָּה!
לֹא אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
שֶׁחֲכִינוּ לוֹ מֵאֵה שָׁנָה,
לֹא אֶת הַיֶּלֶד
שֶׁבְּנַפְשָׁנוּ.

Dalia Rabikowitch

A Baby Can't Be Killed Twice

On the sewage puddles of Sabra and Shatila
masses of human beings
worthy of respect
from the world of the living to the world of the dead.
Night after night.
First they shot
then they hung
and finally slaughtered with knives.
Terrified women rushed up
from over the dust hills:
"There they slaughter us
in Shatila."
A narrow tail of the new moon hung
above the camps.
Our soldiers illuminated the place with flares
like daylight.
"Back to the camps, March!" the soldier commanded
the screaming women of Sabra and Shatila.
He had orders to follow,
And the children were already laid in the puddles of waste
their mouths open,
at rest.
No one will harm them.
A baby can't be killed twice.
And the tail of the moon filled out
until it turned into a loaf of whole gold.
Our dear sweet soldiers,
asked nothing for themselves—
how strong was their hunger
to return home in peace.

Translated from the original Hebrew by Karen Alkalay-Gut.

תינוק לא הורגים פעמיים
על שלוליות שופכין בסברה ושתילה
שם העברתם כמויות של בני אדם
הראויות להתכבד
מעולם החי לעולם האמת.

לילה אחר לילה.

קודם ירו

אחר כך תלו

לבסוף שחטו בסכינים.

נשים מבוהלות הופיעו בדחיפות

מעל תלולית עפר:

"שם שוחטים אותנו,

בשתילה."

זנב דק של ירח בן ראשית החודש היה תלוי
מעל למחנות.

חיילינו שלנו האירו את המקום בנורים
כאור יום.

"לחזור למחנה, מארש!" ציווה החייל

לנשים הצורחות מסברה ושתילה.

היו לו פקודות למלא.

והילדים היו כבר מונחים בשלוליות הסחי,
פיהם פעור

שלוים.

איש לא ייגע בהם לרעה.

תינוק לא הורגים פעמיים.

וזנב הירח הלך והתמלא

עד שהפך כיכר זהב מלאה.

חיילים מתוקים שלנו,

דבר לא ביקשו לעצמם,

מה עזה הייתה תשוקתם

לחזור הביתה בשלום.

Hamutal Bar Yosef

פלשתיין

במטה הצרה הזאת
ליד קיר חמר מלא שקערוריות
מחילות לעכבישים ושממיות
אם אתהפך אפל לים.
במטה הצרה והקשה הזאת
האם באת לדעת אותי, יא חביבי
או לנפץ את ראשי
ואת ראש עוללי אל הכתל?

Falestine

In this narrow bed
Beside a clay wall of tiny furrows
Tunnels for spiders and lizards
If I turn over I'll fall into the sea.
In this hard and narrow bed
have you come to know me, Ya Habibi,
or to smash my head
and the heads of my nurslings against the
wall?

Ayat Abu Shmeiss

If I were a Jewish mother Translation: 2019, Talia Winston

If I were a Jewish mother
And I needed to send
My son to the army
I would fight
I would bind
My tongue to his ears
I would glue my hands
To his legs
I would hang my heart
On his eyes
Just so he wouldn't go

אם הייתי אמא יהודייה
והייתי צריכה לשלח
את בני לצבא
הייתי נלחמת
הייתי קושרת
את לשוני לאזניו
הייתי מדביקה את נדי
לרגליו
הייתי תולה את לבי
על עיניו
שלא ילך

TRAITOR Translation: 2019, Lisa Katz

TRAITOR
I'm a traitor in the dark of night
and in broad daylight
an undercover agent
in full sight
of everyone with eyes to see
always betraying
betraying both
my roots
and the land where I live
betraying all of you,
your hearts,
and in your eyes,
an occupier and a traitor
without apology

בוגדת
אני בוגדת בחשך בלילה
ובאור יום
בוגדת בסתר
ומול כלם
לעיני מי שרוצה לראות
אני בוגדת כל הזמן
בוגדת בשניהם
בוגדת בשרשי
ובארץ מגורי
בוגדת בכלכם
בלב שלכם
בעינים שלכם
כושפת ובוגדת
ולא מתנצלת

